

KONINKLIJK BEZOEK AAN HET AMERIKAANS ESKADER VOOR OOSTENDE

door **Daniël FARASYN (+)**

Het zomerseizoen 1868 werd niet ingezet met de toen traditionele “Ommeganck” en Zeewijding, maar wel met het statiebezoek dat onze vorsten kwamen brengen aan het Amerikaans eskader dat onder het bevel van Admiraal Farragut in de rede vóór Oostende lag.

Het eskader bestond uit het admiraalschip “Franklin” en het fregatschip “Ticonderaga”. Na een bezoek aan Antwerpen waren beide schepen vóór Oostende komen liggen op zondagnamiddag 21 juni . Met een salvo van 21 kanonschoten bracht de “Franklin” de gebruikelijke groet die beantwoord werd door evenveel kanonschoten afgevuurd door de 3e artillerie batterij, toen te Oostende gelegerd.

Voor de meeste Oostendenaars is Admiraal Farragut zeker wel volslagen onbekend. In de 19e eeuw echter, maakte hij als topfiguur van de U.S. Navy furore. Geboren in de buurt van Knoxville, Tennessee op 5 juli 1801, voelde David G. Farragut zich van jongsaf aan tot de zee aangetrokken. Hij nam actief deel aan de uitroeiing van kapers- en zeeroversbasissen die, genesteld in de talloze eilanden van de Antillen, de zuid- en oostkust van de U. S. A. nog onveilig maakten. Wanneer de Amerikaanse burgeroorlog in de lente van 1861 uitbrak, ontving hij het bevel over de vloot die belast was met de blokkade van de havens van de zuidelijke staten. Deze blokkade was zo efficiënt dat alle uitvoer van katoen uit het zuiden en alle invoer van wapens, munitie en mondvoorraad onmogelijk werd gemaakt. Meer nog, door zijn legendarisch geworden durf en stoutmoedigheid wist hij New Orleans in april 1862 tot overgave te dwingen en de belangrijke basis Mobile Bay in augustus 1864 in te nemen. De actie van Farragut droeg niet weinig bij tot de uiteindelijke zege van het Noorden. Omwille van zijn grote verdiensten werd hij op 21 december 1864 benoemd tot de eerste vice-admiraal van de U.S. Navy en op 25 juli 1866 tot admiraal bevorderd.

Tijdens de jaren 1867 en 1868 bracht de admiraal een bezoek aan de voornaamste West-Europese havens. Alle vorsten van de Europese Maritieme staten hielden eraan persoonlijk kennis te maken met deze beroemd geworden U.S. Admiraal. Leopold II, die zoveel belang stelde in maritieme aangelegenheden, zou zeker hierop geen uitzondering maken.

Het statiebezoek was vastgesteld op maandag 22 juni 1868. Op deze dag vertrok de koninklijke trein te 8u. uit het Brussels noordstation. Alle ministers, uitgezonderd minister Frère Orban, de voorzitters van de Kamer en de Senaat, heel wat leden van het koninklijk hof en het diplomatiek korps, waaronder de gezant van de U. S. A. de heer Sanford en zijn echtgenote, hadden in de trein plaatsgenomen. In het station te Laken stapten onze vorsten in.

De trein, aangevoerd door de inspecteur-generaal van de spoorwegen, de heer Cabry, reed om 10 uur het station van Oostende binnen.

Het Vorstenpaar en de talrijke genodigden werden opgewacht en begroet door de hoogwaardigheidsbekleders van de stad. Vooraleer in de statiewagens plaats te nemen die het hoge gezelschap naar de haven zou brengen, hield Leopold II eraan het detachement van het 7e linieregiment, dat op het stationsplein was opgesteld, te schouwen.

Aan de “barcadère” (achter het huidige zeestation) gingen onze vorsten met de genodigden en het stadsmagistraat, aan boord van de Belgische pakketboot “Louise-Marie”. Onmiddellijk vaarde de pakketboot, onder het bevel van kapitein Petit en kapitein-luitenant Hoed, de havengeul uit onder artillerie salvo's, Brabançonne en luide toejuichingen van de menigte die op de kaai en op het smalle westerhoofd samengepakt stond. Gunstig weer was het zeker niet. Er stond een harde

westelijke wind die het schip tot rollen bracht. Donkere dreigende wolken schoven schichtig voorbij. Weldra viel een zware regenbui, zo dicht dat de mensen vanop de dijk de Amerikaanse schepen niet meer konden zien die op 2,5 mijl voor anker lagen. Rond 11u.15 kwam de Belgische pakketboot in de buurt van het admiraalschip Franklin. Bij het naderen van de "Louise-Marie" haalde de "Franklin" de admiraalvlag neer en trok de Belgische driekleur op onder het afvuren van meerdere salvo's. Tevergeefs trachtte de "Louise-Marie" tot tweemaal toe in dit helse weer bij de Franklin aan te leggen. Admiraal Farragut liet daarop de nodige boten neerstrijken die, bemand door 14 roeiers en 1 officier, de Belgische gasten vanop de "Louise-Marie" gingen afhalen. Niet zonder enige aarzeling stapten ons vorstenpaar en de genodigden, onder de gutschende regen, over in deze kleine sloepen die hen naar de "Franklin" brachten. De vorsten werden er opgewacht door Admiraal Farragut en zijn staf. Na de uitvoering van de nationale volksliederen en na hartelijke begroeting ving het bezoek van het oorlogsschip aan. Koning Leopold II had vooral interesse voor de technische uitbouw en de moderne bewapening van het fregatschip dat uitgerust was met 39 kanonnen, een stoommachine bezat die 1900 pk ontwikkelde, 4 stoomketels en 30 vuurhaarden telde. De bemanning bestond uit 700 manschappen en 60 officieren waaronder 3 geneesheren. Verder waren er nog 70 marinesoldaten aan boord onder het bevel van 2 officieren.

Koningin Maria-Hendrika van haar kant had meer oog voor menselijke relaties en bezocht het logies van officieren en manschappen en de modern uitgeruste ziekenzaal.

Rond 13u. draaide de wind gelukkig naar het noorden, verminderde in kracht en dreef de laatste regenwolken traag voor zich uit. Bij een heerlijk zonnig weer werd dan in de rijkversierde, maar voor de zo talrijk opgekomen gasten eerder te kleine salons van de Franklin een banket opgediend. Na de maaltijd brachten de genodigden nog een bezoek aan de "Ticondéraga".

Het mooi namiddagweer had heel wat mensen ertoe aangezet de Amerikaanse schepen van wat naderbij te gaan bezichtigen. Men kon, mits betaling van 5 fr. per persoon aan boord gaan van 2 staatspakketboten voor dit merkwaardig zeetochtje. Ofwel, eenvoudiger, ook minder comfortabel en minder kostelijk, plaats nemen op visserssloepen die de haven uitzelden om rond de Amerikaanse schepen te gaan cirkelen.

Ook de Oostendse muziekvereniging Euterpe ging aan boord van de sleepboot om enkele Brabançones en stapliederen in volle zee ten beste te geven.

Om 16u. namen ons vorstenpaar en de Belgische genodigden afscheid van Admiraal Farragut. 21 kanonschoten en een daverende Brabançonne begeleidden de afvaart van de "Louise-Marie", die omgeven door talrijke schepen naar de haven stoomde. Ruim 1/2u. later gingen de gasten aan wal.

Onze vorsten begaven zich niet naar het Koninklijk paleis in de Langestraat, maar vertrokken nog dezelfde dag met de koninklijke trein te 17u. uit Oostende om te Laken aan te komen om 19u.

Dit statiebezoek gebracht door onze vorsten aan het Amerikaans eskader werd door François Musin in een kleurrijk tafereel vastgelegd. Dit schilderij was bestemd om de salons te versieren van de nieuwe kursaal die precies 10 jaar later, nl. op 22 juni 1878 door Leopold II werd ingehuldigd.

Later werd het doek naar het stadsmuseum overgebracht waar het met zoveel andere waardevolle schilderijen in de brand, veroorzaakt door het Duits bombardement tijdens de tragische meidagen van 1940, verloren ging.